

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 maja 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 września 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 3 września 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację ubezpieczonego J. J. od wyroku Sądu Okręgowego w K. IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 lutego 2013 r. oddalającego odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 20 września 2012 r. odmawiającej mu przyznania prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne poczynione przez Sąd Okręgowy, według którego zatrudnienie ubezpieczonego w okresach od 1 czerwca 1977 r. do 15 grudnia 1987 r. w Zakładach (...) na stanowisku kierowca-operator żurawia „Hiab” nie odpowiadało pracy drwala, wyszczególnionej w Dziale VI, pkt 1, wykazu A

stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Natomiast stanowisko „drwal-operator maszyn leśnych” wskazane zostało wyłącznie załączniku nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, ale nawet to nie przystaje do sposobu określenia stanowiska pracy ubezpieczonego, którego zatrudniano tylko jako operatora HIABA. Sąd Apelacyjny podkreślił, że zarządzenie nr 17 stanowi wykaz resortowy, który musi być dostosowany do treści Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z 1983 r., zawierający kompletny wykaz stanowisk pracy wykonywanych w szczególnych warunkach. Gdy więc określa niezgodnie z załącznikiem - stanowiska pracy, których wykonywanie uprawnia do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym, nie wywołuje skutków przewidzianych w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i ubezpieczony nie może nabyć prawa do wcześniejszej emerytury.

W skardze kasacyjnej ubezpieczony zarzucił naruszenie następujących przepisów: 1/ art. 184 ust. 1 pkt. 1 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz i § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. przez przyjęcie, że skarżący w spornych okresach wykonując pracę na stanowisku „operatora Hiaba” nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracy w szczególnych warunkach na stanowisku „drwala”, wymienionym w Wykazie A, Dział VI poz. 1 stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia oraz przez „pominięcie wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki, w którym w Dziale VI, poz. 1 pkt. 1 - 3, na który pracodawca powołał się w świadectwie pracy skarżącego, wskazując, że wykonywał on pracę w szczególnych warunkach, jako ‘operatora Hiaba’, zaliczanym wg w/wym. zarządzenia MGİE do stanowiska ‘drwal - operator maszyn i urządzeń leśnych’”.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, polegającego na

ustaleniu, czy prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. „muszą być ściśle przypisane do danej branży? czy też przy ustalaniu uprawnień ubezpieczonego należy posiłkować się wykazami stanowisk pracy, na których były wykonywane prace w szczególnych warunkach ustalonymi przez właściwych ministrów dla podległych im jednostek?”.

W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku, a także poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i orzeczenie co do istoty sprawy przez orzeczenie, że skarżącemu od dnia 27 września 2012 r. przysługuje emerytura na podstawie przepisów art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do rozpoznania. Skarga została oparta wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, zaś brak skutecznych proceduralnych podstaw skarg kasacyjnych sprawiał, że Sąd Najwyższy był związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), z których wynikało, że skarżący pracując w spornym okresie na stanowisku kierowcy-operatora żurawia „Hiab” nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze pracy w szczególnych warunkach na stanowisku „drwala”, wymienionym w Dziale VI poz. 1 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Ponadto zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie - zawierać argumenty świadczące o tym,

że ze względu na sformułowane w ustawie wymagania, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

W myśl utrwalonego orzecznictwa, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Z tego względu nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

Tymczasem wątpliwości prawne podniesione przez skarżącego były już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który stwierdził, że wynikające z wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej. W wyroku z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638, Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że „wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Taki sposób kwalifikacji prawnej tychże prac nie jest dziełem przypadku. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia,

wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym”. Również w wyroku z dnia 3 czerwca 2008 r., I UK 381/07 (LEX nr 494112) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że przyporządkowanie określonej pracy do określonej w wykazie branży przemysłowej ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji jako pracy w warunkach szczególnych, gdy uciążliwość i szkodliwość pracy dla zdrowia wynika właśnie z jej branżowej specyfiki.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.